

11. juulil 32.

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 4.

6. juulil 1932.

Nr. 4.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 27. juuni ringkiri nr. 3705 eesti keele kava kohta veneaegse kutsega õpetajaile korraldatavatel eksamitel.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 23. juuni ringkiri nr. 31044 algkoolide õppekavade täienduse asjas.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi 1932 a. 4. juuli ringkiri nr. 1245 mitme teenistusekoha pidamise asjas.

AMETLIK OSA.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1932 a. 27. juuni ringkiri nr. 3705 eesti keele kava kohta veneaegse kutsega õpetajaile korraldatavatel eksamitel.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi korralduse eesti keele oskuse nõudmise kohta veneaegse kutsega õppejõududelt (RT 47 — 1932 ja HSMT 2 — 1932) § 7 alusel pannakse maksma järgmine kava eesti keele oskuse tunnistuse saamiseks korraldatavatel eksamitel.

I. Keeleoskus.

Kõnekeelest arusaamine ja oskus vastata.

Proosa, peamiselt jutustava, lugemine ning sellest arusaamine.

Oskus loetud teksti ümber jutustada.

Etteloetud jutustava sisuga proosapalade kirjalik ümberjutustamine ilma raskete grammatiliste ja ortograafiliste vigadeta.

Kergemaid töid iseseisvaile teemidele.

II. Keeleõpetus.

1. Häälikuõpetus. Häälikud ja nende korrapärane hääldamine. Häälikute liigitus. Välted ja nende õigekiri. Sõna silbivälde. Sõna sisehäälikud. Astmehaldus. Sõnarõhk.

2. Sõnaõpetus. Sõnaliigid. Käänded ja nende funktsioonid. Pea- ja kõrvalkäänded. Käändkonnad ja nende liigitamise alused. Omadussõnade võrdlemine. Asesõnad, nende tähtsamad liigid ja käänamine. Arvsõnad ja nende käänamine. Pöördõnad. Pöörastabel: tegumood, kõneviisid, ajad, pöördelised ja käändelised muuted. Nende tarvitamine. Pöördkonnad. Viisimäärsõnad ja nende tuletamine omadussõnast.

Eesti keele kaassõnade omapärasus.

3. Tuletusõpetus. Tähtsamaid tuletusliiteid ja nende tarvitamine.

Tuletusliited: -ja, -mine, -ke(ne), -lane, -nna, -us, -stik, -mik, -nik, -lik, -line, -ne, -kas, -jas, -ndik, -tu, -nu, -sti, -mini, -kesi.

4. Lauseõpetus. Lause oma iseloomu poolest: jutustav; käsk- hüüd- ja soov-lause; küsiv lause. Isikuline ja isikuta lause. Laiendamata lihtlause. Tema liikmed: alus (täis- ja osaalus), öeldis, öeldistäide.

Laiendatud lihtlause. Lause kõrvalliikmed: sihitis (täis- ja osasihitis), määrused, täiend, lisand, üte.

Sõnade järjekord lauses.

Koondlause.

Liitlause (lauserind ja lausepõim).

Otsene ja kaudne kõne. Otsene ja kaudne küsimus.

Kirjavahemärkide tarvitamine.

III. Kirjandus.

1. Üldjooni eesti rahvaluulest ja selle kogumisest: J. Hurt, M. Veske, M. J. Eisen. Näiteid: Lauluvõim, Kannel armas, Lapse tänu, Suure tamme laul; Murueide tütreid.

2. Ärkamisae. Fr. R. Kreutzvald: Kalevipoeg — sisu — kokkuvõtte proosas. J. V. Jannsen: Muu isamaa, mu õnn ja rõõm. L. Koidula: Sind surmani küll tahan, Eesti muld ja eesti süda, Miks sa nutad lillekene?

3. Eesti realism. Juhan Liiv: Vari, Peipsil, Igapäevane lugu; luuletisi: Ma lille sideme võtaks, Ta lendab mesipuu poole, Meri. A. Kitzberg: Libahunt. E. Vilde: Külmale maale. E. Peterson: Kolonist.

4. Eesti uuem kirjandus. A. H. Tammsaare: Tähtis päev, Vanad ja noored, Kõrboja peremees. O. Luts: Kevad I. M. Metsanurk: Taavet Soovere elu ja surm. Fr. Tuglas: Popi ja Huhuu. G. Suits: Noorte laul, Noored sepad, Oma saar. M. Under: Kui tulnud öied, Hilissuvi, Sügisemaru.

Ülalnimetatud teosed on määratud nende tundmaõppimiseks ulatuses, nagu nad on toodud A. J. Mölleri poolt koostatud raamatutes „Eesti kirjandus muukeelseile keskkoolidele“, I—IV anne, mis on

soovitatud koolidele tarvitamiseks Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kooliraamatute komisjoni poolt.

Hariduse- ja sotsiaalminister J. Hünerson.
Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 23. juuni ringkiri nr. 31044 koolivalitsustele, koolinõunikkudele ja algkoolide juhatajaile algkoolide õppekavade täienduse asjas.

Vaimulikkude laulude nimestik ap.-õigeusulistele õpilastele, mis avaldatud Hariduse- ja sotsiaalministri poolt 18. detsembril 1931 a. kinnitatud Täienduses algkooli õppekavadele, täiendatakse järgmiste lauludega.

I ja II klass.

1. Õpeta mind palvetama. Viiside raamat I, nr. 4.
2. Siion magab. Viiside raamat I, nr. 9.
3. Kus see kaunis lill on jäänud. Viiside r. I, nr. 22.

III ja IV klass.

1. Jumalat täname. Viiside raamat I, nr. 21.
2. Issand, Sa mind oled pannud. Viiside r. I, nr. 20.
3. Auväärt Joosep. Vaimul. laulud II, nr. 10.

V ja VI klass.

1. Su kotta tahan astuda. Viiside raamat I, nr. 17.
2. Kui armsad on Su hooned. Viiside r. I, nr. 18.
3. Ma tõstan oma silmad. Vaimul. laulud II, nr. 3.
4. Aita meid, Issand. Viiside raamat I, nr. 16.
5. Hing, Jehoovat kiida. Vaimul. laulud II, nr. 11.

Hariduse- ja sotsiaalminister J. Hünerson.
Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi 1932 a. 4. juuli ringkiri nr. 1245 ministeeriumile alluvatele riigiasutistele, maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ning avalikkude õppeasutistele ja õigustega erakoolide ülalpidajatele mitme teenistuskoha pidamise asjas.

Tööpuuduse vastu võitlemise otstarbel teenistusevahekordade korraldamise seaduse § 2 (RT 30 — 1932, 258) põhjal on keelatud olla teenistuses riigi- ja omavalitsuseasutistes või riigi- ja omavalitsuseettevõtetes ühel isikul kahel (seega ka mitmel) kindlapalgalisel kohal, arvatud välja juhud, kus see on teisiti korraldatud seadustega

või kui Vabariigi Valitsus peab seda eriti tarvilikuks. Seega tuleks kõik teenistuses olevad isikud, kes peavad kaht või mitut kindlapalgalist teenistusekohta, vabastada teenistusekohtadelt, mis osutuvad neile teiseks (või mitmeks) teenistusekohaks, jättes neid teenistusse ainult ühele kindlapalgalisele kohale. Selle teostamise vajadusele on juhtinud tähelepanu ka Majanduseministeerium oma s. a. 29. juuni kirjaga nr. 672-E.

Neil asjaoludel palub Teid ministeerium asuda viivitamatult nimetatud seaduse § 2. täitmisele, vabastades kahel (või mitmel) kindlapalgalisel kohal teenistuses olevad isikud teiselt kohalt ja üldse kõigist teistest kindlapalgalistest ametitest või teenistusest, jättes neid teenistusse ainult ühele kindlapalgalisele kohale, arvatud välja juhud, kus see on teisiti korraldatud vastavate seadustega, või esitades ministeeriumile vastavad ettepanekud nende vabastamise suhtes. Enne vabastamist või vabastamise ettepaneku esitamist tuleb küsida kahel või mitmel kohal teenistuses olevalt isikult, millisele teenistusekohale ta soovib edasi teenima jääda, ning arvestada vabastamisel avaldatud sooviga. Samuti palub Teid ministeerium ka edaspidi täpsalt täita nimetatud seaduse § 2 nõudeid, kuna aga riigiasutiste ja riigikoolide juhatajate ning koolivalitsuste ja kultuurvalitsuste ülesanne on teostada tarvilikku järelevalvet selle paragrahvi täitmise alal.

Seejuures teatab ministeerium, et kindlapalgalise koha all tuleb mõista teenistusekohta, mille tasu on normeeritud kindla palgana, seega on kindlapalgalised kohad kõik ametnikkude, õppejõudude, vabateenijate ja ülemääraliste teenijate ning teiste teenistuses olevate isikute vastavad teenistusekohad. Kindlapalgaliseks kohaks ei loeta aga Tööpuuduse vastu võitlemise otstarbel teenistusevahetuse korraldamise määruse § 1 p. 3 (RT 37 — 1932, 349) põhjal teenistust tunniandjana või õpetaja kohustetäitjana, kui tunniandja või õpetaja kohustetäitja nädalatundide arv ei ületa 25% nädalatundide normaalarvust, kusjuures aga lisatundide suhtes, arvestades Avalikkude õppeasutiste ja õigustega erakoolide õppejõudude tasude seaduse § 21 (RT 39 — 1931, 267), jääb maksma endine kord; seega lisatunde võib anda üle 15% tundide normaalarvust ainult tungiva tarbe korral Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi loal.

Kui aga mõne teenistuses oleva isiku teenistusse jätmine teisele kindlapalgalisele kohale on siiski tungivalt tarvilik, siis võib esitada ministeeriumile vastav ettepanek tema teenistusse jätmise asjas, kusjuures aga see ettepanek peab olema üksikasjalikult põhjendatud, sest ministeerium peab võimalikuks esitada Vabariigi Valitsusele otsustamiseks ainult põhjendatud ettepanekuid.

Hariduse- ja sotsiaalminister J. Hünerson.

MITTEAMETLIK OSA.

KINNITUSNÕUKOGU I OSAKONNA 1932. a. 4. JUUNI OTSUSED.

Kinnitatud Hariduse- ja sotsiaalministri poolt 1932 a. 7. juunil.

1. Toimetus nr. 53—13.

Arutades a.-s. J. Kahni kaebust 5. jsk. tööinspektori ringkonna Kinnitusameti otsusele 9. veebruarist 1932 a. selle aktsiaseltsi metsatööde haigekassa alla arvamise pärast, Kinnitusnõukogu I osakond leidis: Metsatööd, mis haigekassa alla arvatud, on tihedas ühenduses aktsiaseltsile kuuluva lauavabrikuga, sest nendel valmistatakse palke, mis tulevad ümbertöötamisele lauavabrikus. Ka oma iseloomu poolest on metsatöö tööstuslik käitis, sest seal valmistatakse saadusi (kasvavad puud muudetakse palkideks), mis pärast temal töötavad töölised peavad olema haiguse vastu kindlustatud.

Neil motiividel tuleb Kinnitusameti otsus lugeda täiesti seadusepäraseks.

Sellepärast Kinnitusnõukogu I osakond, käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda, otsustas: A.-s. J. Kahni kaebus jätta tagajärjeta.

2. Toimetus nr. 53—19.

Arutades Viljandi ühishaigekassa juhatuse edasikaebust 4. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti otsuse peale 30. jaanuarist 1932 a. kassaliikme Anna Luts'u sünnitusabiraha ja haigemaja arve mittetasumise asjas, Kinnitusnõukogu I osakond leidis:

1) Viljandi ühishaigekassa juhatuse väide, nagu kassa ei ole kohustatud maksma sünnitusabiraha A. Luts'ule sellepärast, et viimaks nimetatud oli haigekassa liikmeks otsekoheselt enne sünnitamispäeva vähem kui kolm kuud, on õige ja kooskõlas T.T.S. § 312.

2) Kuid ekslik on kassa juhatuse arvamus, et tähendatud § 312 nõudmine laieneb ka sünnitusabile; sünnitusabi võimaldatakse sünnitajatele haigekassa alla kuulumise aja kestvusele vaatamata.

3) Samuti ei ole seadusega põhjendatud haigekassa keeld tasuta sünnitusabi kulusid sel põhjusel, et sünnitaja on rikkunud Kassamääruste §§ 2 ja 4. T.T.S. § 319 ja temaga kooskõlas ka Kassa määruste § 16 näevad ette ainult abirahast ilmajätmise võimaluse.

4) Kuna A. Luts ei olnud enne sünnitamist kolm kuud kassaliige, on temal õigus saada T.T.S. § 309 p. 1 ettenähtud abiraha üldisel alusel, kuid haigekassa võib teda abirahast ilma jätta tähendatud seaduse § 319 järgi, kui on tõendatud, et tema on rikkunud kassa põhikirja või korda, mis peakoosoleku poolt maksma pandud haigeksjäämistest teatamise kohta.

Ülaltoodu põhjal Kinnitusnõukogu I osakond, käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda, otsustas:

- 1) Viljandi ühishaigekassa juhatuse kaebust osas, mis puutub Anna Luts'ule antud sünnitusabi kulude tasumisse, jätta tagajärjeta;
- 2) Anna Luts'ule abiraha andmise küsimus anda haigekassa peakoosolekule uueks kaalumiseks T.T.S. § 319 kohaselt.

3. Toimetus nr. 53—24.

Arutades Jossel Schein'i voliniku vann. adv. Ernst Össo kaebust 5. jsk. tööinspektori ringkonna Kinnitusameti otsusele 9. veebruarist 1932 a. haigekassa maksude sissenõudmise asjas, Kinnitusnõukogu I osakond leidis: Võru-Petseri haigekassa kaebusel Riigikohtu administratiiv-osakond 20. oktoobril 1931 a. (Adm. osak. toim. nr. 735II) tühistas Kinnitusnõukogu otsuse, millega tagajärjeta jäeti Võru-Petseri haigekassa palve kohustada 5. jsk. tööinspektorit vastuvaidlemata korras sisse nõudma nimetatud haigekassa liikmemaksud, kuigi nõudmise tekkimise momendist on möödunud üle 1 aasta. Võru-Petseri üldhaigekassa arvates T.T.S. § 266 ettenähtud üheaastane tähtaeg ei olnud maksev haigekassa liikmemaksude nõudmise kohta. Selle arvamiseega ühines ka Riigikohtu administratiiv-osakond. Sellel põhjusel 5. jsk. tööinspektor oli kohustatud muutma oma endise otsuse ja asuma Võru-Petseri haigekassale tasumata olevate liikmemaksude nõudmisele vastuvaidlemata korras. Kuna maksude ja viivitusrahade suurus, mis Jossel Schein'il Võru-Petseri haigekassale tasumata oli, on kindlaks tehtud aktis leiduvate andmetega, ei olnud Kinnitusametil mingit alust 5. jsk. tööinspektori korralduste tühistamiseks.

Ülaltoodu põhjal Kinnitusnõukogu I osakond, käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda, otsustas: Jossel Schein'i voliniku vann. adv. Ernst Össo kaebus jätta tagajärjeta.

4. Toimetus nr. 53—26.

Arutades Elva Piimaühisuse voliniku vann. adv. Paul Martinov'i kaebust 5. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti otsusele 9. veebruarist 1931 a. selle piimaühingu koorejaamadelt haigekassamaksude ja viivitusrahade sissenõudmise asjas, Kinnitusnõukogu I osakond leidis: Kaebaja oletab, et vastuvaidlemata korras võib sisse nõuda ainult neid haigekassa makse, mis Tööstusliku töö seadustiku § 280 ettenähtud teadaannetes teatatud ja maksmata jäetud. Sarnane oletus on põhjendamata — see tähendaks, et haigekassamaksude suurus oleneks ainult ettevõtte omaniku äranägemisest. Kas ta näitab teadaandes kõiki tema juures töötavaid töölisi või ainult osa nendest, kogu nendele maksetud palga või jälle ainult osa, kõige sellega haigekassa peab rahul olema ja nende andmete najal arvama

haigekassa makse. Arusaadav on, et sarnane kord osutub võimatuks. Seaduses on ette nähtud tööinspektori õigus kontrollida esitatavaid teadaandeid ja kui tuleb ilmsiks, et nad ei ole kooskõlas tegelikkusega, teha sellest järeldusi ning ettevõtte omanik võtta vastutusele ja poliit-seile ülesandeks teha sisse nõuda vähem maksetud või maksmata jäänud makse.

Väide, et koorejaamad on haigekassa alla arvatud umbes 2 aastat tagasi, ei pea paika. Elva piimaühingu piimatalitus on arvatud haigekassa alla 1925 a. ja sellega ühes ka kõik koorejaamad, mis sel ajal olemas olid, kui Elva piimaühingu piimatalituse lahutamata osad. Hiljem asutatud koorejaamade töölised pidi Elva piimaühisus haigekassas kindlustama nende palkamise momendist, ilma et tarvis oleks selleks olnud mingit uut allaarvamise otsust tööinspektorilt või kinnitusametilt.

Arusaamatust võiks ehk tekitada asjaolu, et haigekassa maksud hilisema aja eest on varem sisse nõutud ja nüüd hiljem on hakatud nõudma makse varemaja eest. See asjaolu on tingitud sellest, et Kinnitusnõukogu arusaamise järele haigekassa maksude nõudmine iganes 1 aasta jooksul, mispärast tööinspektoril õigus puudus neid makse vastuvaidlemata korras nõuda. Kuna aga Riigikohtu administratiiv-osakond oma otsusega (nr. 735II — 1930 a.) seletas, et haigekassa maksude nõudmine ei igane, tuli tööinspektoril hakata neid tagant järele nõudma.

Ei vääri ka tähelepanu väide, nagu oleks Riigikohtu poolt kinnitatud maksude nõudmine aja eest 1. jaanuarist 1928 a. kuni 1. oktoobrini 1928 a. ja sellepärast selle aja eest täiendavat maksu võiks võtta ainult Riigikohtu uuendatud otsuse alusel. Riigikohus ei ole otsustanud muud kui seda, et tööinspektoril oli õigus tema korraldusega 2. nov. 1928 a. nõutud maksu sisse nõuda. Kui hiljem selgus, et Elva piimaühingul veel liikmemaks maksta on, siis ei ole see vastolus Riigikohtu otsusega, kui need maksud sisse nõuti.

Samuti ei vääri ka tähelepanu väide, et Kinnitusametil õigust ei olnud omal algatusel 27 krooni 41 senti haigekassa maksu juurde määrata. Kinnitusameti seaduse põhjal on Kinnitusameti ülesandeks sotsiaalkindlustuse seaduse ja määruste ettekirjutuste ja otsuste elluviimine, samuti ka haigekassade tegevuse järelevalve. Kui Kinnitusamet leidis, et haigekassa maksu on vähem nõutud, kui see seaduses ette nähtud, siis oli temal ka õigus korralduse tegemiseks tööinspektorile, et viimane puuduva osa sisse nõuaks.

Mis puutub haigekassa maksude ja viivitusrahade nõudmisesse Kirepi koorejaama teenijate eest, siis selles osas tuleb Kinnitusameti otsus muuta, sest nagu selgub kaebaja poolt esitatud Kirepi valla-valitsuse tunnistusest nr. 121 ja kaebaja seletusest on Kirepi koorejaam enne 20. juuni 1927 a. ei kuulunud mitte Elva piimaühingule,

mispärast Elva piimaühingult saab haigekassa maksu nõuda selle koorejaama teenijate pealt alates 20. juunist 1927 a.

Ülaltoodu põhjal kinnitusnõukogu I osakond, käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda, otsustas: 5. jsk. tööinspektori ringkonna Kinnitusameti otsus tühistada osas, mis puutub haigekassa maksude ja viivitusrahade nõudmisesse Kirepi koorejaama teenijate eest 25. maist 1925 a. kuni 20. juunini 1927 a. Muus osas Elva Piimaühingu voliniku vann. adv. Paul Martinov'i kaebus jätta tagajärjeta.

5. Toimetus nr. 53—31.

Arutades Tallinna börsi ja sadama artelli voliniku vann. adv. abi Elmar Sonin'i kaebust 2. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti otsusele 15. märtsist 1931 a. Tallinna Sadama ja Börsi artelli haigekassa alt välja arvamata jätmise asjas, Kinnitusnõukogu I osakond leidis: Kinnitusnõukogu omal koosolekul 14. septembril 1931 a. andis seletuse, et T.T.S. § 257, milles avaldatud mõisted hilisemate seadustega oma sisu on kaotanud, tuleb kohaldada Laste, alaealiste ja naiste töö kohta käiva seaduse § 1-ga (RT 68 — 1924). Nimetatud paragrahvis on loetletud ka tööd sadamasildadel ja ladudes. Kuna Tallinna Sadama ja Börsi artelli ülesandeks on kaupade mahalaadimine laevadelt ja nende kaupade ladusesse paigutamine, kuuluvad tema töölised kindlustusele haigekassas.

Teine kaebaja väide, nagu ei kestaks artelli tööd kunagi üle 7 päeva, ei vääri lugupidamist. Tallinna Sadama ja Börsi tööd üksiku laeva juures, võib olla, ei kesta üle seitsme päeva, kuid sadama ja börsi artell ei ole asutatud üksiku laeva tühjemiseks, vaid kõikide Tallinna sadamasse tulevate laevade tühjemiseks. Sellepärast on vildak seletamine, et ühe laeva tühjakslaadimisega on töö lõppenud ja töölised, kes hakkavad teist laeva tühjemama, teevad juba teist tööd.

Ka neid töölisi, isegi, ei saa arvata palgatuks vähema kui üks nädal kestvatele juhuslikkudele töödele (T.T.S. § 260), keda võetakse juurde sadama elava tegevuse ajaks, kuigi see elavama tegevuse ajajärk peaks kestma alla nädala, samuti nagu näiteks vabrikus ei saa lugeda neid töölisi palgatuks juhuslikkudele töödele, keda palgatakse, kui vabriku töö ajutiselt suureneb. Näiteks paberivabriku ülesandeks on paberi valmistamine ja asjaolu, et ta ükskord valmistab rohkem paberit kui teinekord, ei muuda osa tema tööst juhuslikuks tööks T.T.S. § 260 mõttes, samuti ei muuda ka Tallinna Sadama ja Börsi artelli tööd juhuslikuks asjaolu, et ükskord laadimise tööd rohkem on kui teinekord. Mõõduandev on ainult töö iseloom selles mõttes, kas ta kuulub nende alaliste tööde liiki, milleks käitis on asutatud või on see käitise kõrvaltöö. Juhuslik töö oleks artellil, näiteks, kui artell võtab oma peale sadama ladude katuste parandamise, kui see

parandamine ei kesta üle 1 nädala. Sel juhtumisel teeb artell tööd, mis ei kuulu tema hariliku tegevuse valda.

Ülaltoodud põhjustel on Kinnituseamet toiminud täiesti seadusepäraselt, kui ta jättis tagajärjeta Tallinna Sadama ja Börsi artelli kaebuse, mispärast selle kaebuse muutmiseks puudub alus, ja käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda Kinnitusnõukogu I osakond otsustas: Tallinna Börsi ja Sadama artelli voliniku vann. adv. abi Elmar Sonin'i kaebus jätta tagajärjeta.

6. Toimetus nr. 53—33.

Arutades Hariduse- ja sotsiaalministri ettepanekut 5. jsk. tööinspektori ringkonna kinnitusameti koosolekul 20. mail 1932 a. p. 19 all tehtud otsuse läbivaatamiseks, Kinnitusnõukogu I osakond leidis: 5. jsk. tööinspektor on teinud kinnitusametile ettepaneku kooskõlas Kinnitusnõukogu poolt väljakuulutatud ettevõtete haigekassa alla arvamise juhtnõõridega (RT 14 — 1931) arvata haigekassa alla Tartu maavalitsuse, Tartu linnavalitsuse, Valga linnavalitsuse, Tõrva linnavalitsuse, Valga maavalitsuse, Võru linnavalitsuse, Võru maavalitsuse ja Petseri linnavalitsuse ja Petseri maavalitsuse igasugused ehituse ja ehituste korrashoiutööd. Kuna need tööd kuuluvad T.T.S. § 257 loetletud tööde liiki, kuuluvad neil töötavad töölised kindlustusele haigekassas sama seaduse § 258 põhjal. Järjekult ei olnud Kinnitusametil mingit alust küsimuse otsustamise edasilükkamiseks, kuigi need töölised maa- ja linnavalitsuste poolt peaks olema kindlustatud mõnel teisel teel, mida vististi arvas Kinnitusamet, otsustades esitada maa- ja linnavalitsustele vastava küsimuse; ei vabasta see asjaolu neil töötavaid töölisi kindlustamisest haigekassas.

Neil põhjusil Kinnitusnõukogu I osakond, käsitades Kinnitusnõukogu seadust ja kodukorda, otsustas: 5. jsk. tööinspektori ringkonna Kinnitusameti otsus 20. maist 1932 a. linna- ja maavalitsuste igasuguste ehituse ja ehituste korrashoiutööde haigekassa alla arvamise küsimuse otsustamise edasilükkamise asjas tühistada ja arvata 15. juunist 1932 a. Tartu üldhaigekassa alla Tartu linnavalitsuse ja Tartu maavalitsuse igasugused ehituse ja ehituste korrashoiutööd, Valga üldhaigekassa alla Valga linnavalitsuse, Tõrva linnavalitsuse ja Valga maavalitsuse igasugused ehituse ja ehituste korrashoiutööd, Võru-Petseri üldhaigekassa alla Võru linnavalitsuse, Petseri linnavalitsuse, Võru maavalitsuse ja Petseri maavalitsuse igasugused ehituse ja ehituste korrashoiutööd.

Ülevaade laste kirjandusliku loomingu võistlusest.

Laste Kirjandusliku Loomingu Rahvusvaheline Liit (International Childrens Literature League) korraldab laste vabaloomingu alal ülemaailmlise võistluse, millest võivad võtta osa lapsed 8—16 aasta vanuses, seega meie oludes klasside järgi õpilased algkooli III—VI ning kesk-, kutse- ja täiendusekooli I—II klassist.

Nimetatud liit pöördus Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poole ettepanekuga ka meie koolide õpilaste osavõtu asjas tähendatud võistlusest.

HSM Koolivalitsuse ettepanekul koolinõunikud võtsid tähendatud võistluse korraldamise enda peale ning sel puhul on Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile saadetud 299 tööd.

Tööde hindamiseks moodustati komisjonid õppeaastate järgi, kes esitasid Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile iga õppeaasta tööd 6 valitud töö ümber, millistele Hariduse- ja sotsiaalministeeriumis liideti veel mõned üksikud tööd.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumis valiti Laste Kirjandusliku Loomingu Rahvusvahelisele Liidule saatmiseks igast õppeaastast 4 ja mõnest õppeaastast 5 tööd. Valimise kinnitas Hariduse- ja sotsiaalminister. Valitud tööd ja nende autorid on õppeaastate järgi järgmised:

III õppeaasta (algkooli 3. klass).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Anna Solba* „Püha, mis mulle kõige rohkem meeldib ja kuidas seda pühitsetakse“ — E. Lenderi tütarlaste gümnaasium Tallinnas;

2. *Ilse Mällo* „Minu koer Tipi“ — Tallinna linna XII algkool (elukoht Tallinn);

3. *Helve Roosileht* „Kirjakast tänava nurgal“ — Paide linna algkool (elukoht Paide);

4. *Juta Vasar* „Suvisel vaheajal“ — Rakvere linna I algkool (elukoht Rakvere);

Lembit Napritson — joonistaja — Rakvere linna I algkool (elukoht Rakvere);

5. *Georg Ehrlich* — „Minu lemmikloom“ — Tartu linna XI algkool;

6. *Sinaida Ehaver* „Mida teab jutustada toiduainete kamber“ — Valga linna VI algkool (elukoht Valga);

7. *Zoia Sumin* „Moja ljubimaja sobatška Dina“ — Petseri linna I algkool (elukoht Petseri).

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Sinaida Ehavere, Ilse Mällo, Helve Roosilehe, Zoia Sumini ja Juta Vasara (joonistaja Lembit Napritson) tööd.

IV. õppeaasta (algkooli 4 klass).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Peeter Pann* „Üks õnnetumaid päivi mu elus“ — Puista algkool Petserimaal;

2. *Enno-Lembit Mikkel Saar* „Kanapoeg - vaenelaps“ — Võru linna I algkool (elukoht Võru);

3. *August Sepp* „Minu lemmikkoer“ — Tallinna pedagoogi algkool (elukoht Tallinn);

4. *Helje Spuhl* „Kevade tulekul“ — Nissi algkool Harjumaal (elukoht Riisipere);

5. *Edmund Näär* „Mis mulle jutustavad Laiuse lossi varemed“ — Mõisavälja algkool Tartumaal (elukoht Laiuse Kirikuküla);

6. *Nikolai Kanošin* „Kak ja prinjos na jasõke topor“ — Mala algkool Petserimaal.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Enno-Lembit Mikkelsaare, Edmund Nääri, August Sepa ja Helje Spuhli tööd.

V õppeaasta (algkooli 5 klass).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Ernst Bauman* „Minu kalalkäik Piritale“ — Tallinna XV algkool (elukoht Tallinn);

Roman Annukas — joonistaja — Tallinna XV algkool (elukoht Tallinn);

2. *Elmar Annok* „Minu suvivaheaeg“ — Pala-Nõva algkool Tartumaal (elukoht Pala-Nõva);

Arnold Eeres — joonistaja — Pala-Nõva algkool Tartumaal (elukoht Pala-Nõva);

3. *Osvald Roots* „Sügisõhtu“ — Narva-Jõesuu eesti algkool;

4. *Heino Juttus* „Jõulud“ — Viljandi II astme algkool (elukoht Viljandis);

5. *Harald Allik* „Sportlane“ — Tallinna linna XXI algkool (elukoht Tallinn);

6. *Voldemar Mölder* „Laupäeva õhtu maal“ — Petseri linna II algkool.

7. *Arthur Kala* „Vanaaasta õhtu Soosaarel“ — Vana-Suislepa Vooru algkool;

8. *Harald Helmar* (joonist. Benita Helmar) „Karjas“ Hirvli algkool, Harjumaal;

9. *Paul Paju* „Jõulud mu kodumaal“ — Torma algkool Tartumaal.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Harald Alliku, Elmar Annoki (joonistaja Arnold Eeres), Ernst Baumani (joonistaja Roman Annukas), Heino Juttuse ja Osvald Rootsi tööd.

VI õppeaasta (algkooli 6. klass).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Ferdinand Paatsi* „Mälestuste voogudes“ — Vaimastvere algkool Tartumaal (elukoht Vaimastvere);

2. *Helju Tõtsi* „Karksi lossi varemed“ — Pärnu linna V algkool (elukoht Pärnu);

3. *Ellen Läger* „Leek“ — Tallinna linna V algkool (elukoht Tallinn);

4. *Ida Heinkris* „Suveõhtu kodus“ — Hirvli algkool Harjumaal;

5. *Arved Koost* „Minu esimene südamevalu“ — Nõmme linna algkool;

6. *Erna Kondrat* „Minu vanaema“ — Paide linna algkool (elukoht Paide);

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Erna Kondrati, Ellen Liigeri, Ferdinad Paatsi ja Helju Tõõtsi tööd.

VII õppeaasta (kesk-, kutse- ja täiendusekooli I klass).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Valter Mõtus* „Tuleviku eest“ — Valga poeglaste gümnaasium (elukoht Vana-Roosa, Vaistu);

2. *Aino Inglise* „Kodu“ — Eesti Nooresoo Kasvatuseseltsi tütarlaste gümnaasium Tartus (elukoht Tartu);

3. *Kezja Jamul* „Talvine öö“ — Tallinna linna I tüt. gümn. (elukoht Tallinn);

4. *Albert Friedrich Lavin* „Hobune“ — Valga poegl. gümn.;

5. *Larissa Kiviselg* „Reis imede maale“ — Pärnu linna tüt. gümn.;

6. *Maimu Thom* „Mu lemmikloom“ — Saaremaa ühisgümn. (elukoht Kuresaare);

7. *Johan Thomasov* „Odinsholm“ — Tallinna linna Saksa poegl. gümn. (elukoht Nõmme);

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Kezja Jamuli, Aino Inglise, Valter Mõtuse, Maimu Thomi ja Johan Thomasovi tööd.

VIII õppeaasta (kesk-, kutse- ja täiendusekooli II kl.).

Komisjoni poolt valituiks osutusid järgmiste õpilaste tööd:

1. *Tatjana Kimmel* „Minu isa koolivend Jaan Rebane“ — Pärnu linna tütarlaste gümnaasium;

2. *Jüri Kristian* „Surulased“ — Viljandi linna ühisgümn. (elukoht Viljandi);

3. *Linda Tarkmeel* „Kiusatus“ — Tallinna linna I tüt. gümn. (elukoht Tallinn);

4. *Ludmilla Kimberg* „Vospominanija o Dago“ — Tallinna linna vene ühisgümn. (elukoht Tallinn);

5. *Laine Mesikäpp* „Õhtu kodus suvel“ — Rapla täiendusekool;

6. *Evi Raudsepp* „Võõras“ — Tartu kommertsgümn. (elukoht Tartu);

7. *Maimu Kapstas* „Minu koduküla“ — Valga linna tütarl. gümn.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valiti Ludmilla Kimbergi, Jüri Kristiani, Evi Raudsepa ja Linda Tarkmeele tööd.

Üldse on Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt valitud töid 27 ning peale selle joonistusi eraldi kolmelt õpilaselt. Valitud tööd ja joonistused saadetakse edasi nimetatud liidule.

Hinnates valitud tööde ja joonistuste autorite töötahet ja võimeid, otsustas Hariduse- ja sotsiaalminister J. Hünerson annetada nende töö tunnustusena igale valitud töö ja joonistuse autorile vastava kirjandusliku toote.

Inseneride, arhitektide ja tehnikute kutseõiguste seaduse (RT 33/34 — 1923) alusel Tehnika eriteadlaste registreerimiskomisjonis 1932 a. I poolel registreeritud tehnika eriteadlaste nimekiri.

Kutse nimetus, nimi ja elukoht registreerimise ajal	Õppeasutis, mille kursuse lõpetanud ja lõpetamise aeg	Kutse eriala ja vastava seaduse § ja p., mis alusel registreeritud
A. Diplom-insenerid ja diplom-arhitektid:		
Balzar, Eduard Tallinnas	Danzigi tehnilise ülikooli masinaehituse ja elektro-tehn. osakonna 1930 a.	dipl. masinainsener § 1 p. b
Edel, Verner Tallinnas	Müncheni tehnil. ülikooli kultuurtehnika osak. 1928 a.	dipl. kultuurtehnika insener § 1 p. b
Freymann, Kurt Tallinnas	Freibergi mäeakadeemia 1930 a.	dipl. -mäeinsener § 1 p. b
Kesper, Adolf Tartus	Karlsruhe tehn. ülikooli arhitektuuri osak. 1928 a.	dipl. insener-arhitekt § 1 p. b
Lutzar, Richard Tallinnas	Viini tehnil. ülikooli maamöödu osakonna 1932 a.	dipl. maamöödu insener § 1 p. b
Meierthal, Hermann Tallinnas	Praaga saksa tehnil. ülikooli keemia osakonna 1932 a.	dipl. keemia insener § 1 p. b
Nossov, Aleksander Tartus	Petrogradi tehnoloogia instituudi 1915 a.	dipl. insener-tehnoloog § 1 p. b
Pantelejev, Matvei Virumaal, Kiviõli a.-ü.	Petrogradi tsiviilinseneride instituudi 1915 a.	dipl. kodanl. insener § 1 p. a
Pliimann, Albert Tallinnas	Danzigi tehnil. ülikooli masinaehituse osakonna 1931 a.	dipl. masinainsener § 1 p. b
Raudith, Ernst Tallinnas	Brünni tehnil. ülikooli elektrotehnika osakonna 1928 a.	dipl. elektriinsener § 1 p. b
Ritson, Johan Tallinnas	Riia Politehnikumi tehnoloogia osakonna 1911 a.	dipl. insener-tehnoloog § 1 p. a
Schatz, Moses Tallinnas	Praaga tehnil. ülikooli keemia osakonna 1930 a.	dipl. keemia insener § 1 p. b
Soosaar, Kurt Tallinnas	Berliini tehnil. ülikooli ehitustehnika osakonna 1930 a.	dipl. ehituseinsener § 1 p. b
Thamm, Nikolai Tallinnas	Freibergi mäeakadeemia 1928 a.	dipl. mäeinsener § 1 p. b
Trull, Paul Lihulas	Brünni tehnil. ülikooli keemia osakonna 1927 a.	dipl. keemia insener § 1 p. b
Volkov, Sergei Tallinnas	Viini tehnil. ülikooli masinaehituse osakonna 1930 a.	dipl. masinainsener § 1 p. b

Kutse nimetus, nimi ja elukoht registreerimise ajal	Õppeasutis, mille kursuse lõpetanud ja lõpetamise aeg	Kutse eriala ja vastava seaduse § ja p., mis alusel registreeritud
B. Tegelik insenerid ja tegelik arhitektid.		
Oamer, Albert Tallinnas	Oldenburgi politehnikumi arhitektuuri alal 1932 a.	tegelik-arhitekt § 3 p. b
Õnton, Voldemar Tallinnas	Tallinna tehnikumi ehitustehnika alal 1931 a.	tegelik-ehituseinsener § 3 p. a
Tanska, Peeter Nõmmes	Tallinna tehnikumi ehitustehnika alal 1932 a.	tegelik-ehituseinsener § 3 p. a
Tšernov, Boris Tallinnas	Tallinna tehnikumi arhitektuuri alal 1931 a.	tegelik arhitekt § 3 p. a
Tõnisson, Hendrik Tallinnas	Tallinna tehnikumi masinaehituse alal 1932 a.	tegelik masinainsener § 3 p. a
D. Tehnikud.		
Fuks, Konrad Tallinnas	Mittveida tehnikumi 1901 a.	tehnik § 5 p. b
Raudsepp, August Tallinnas	Tallinna tehnikumi kultuurtehnika haru alamastme kursuse	kultuurtehnika- maamõõtja § 5 p. a

1932 a. I poolel on võetud arvesse teostatud praktika ja varustatud registreerimistunnistused vastava märkusega iseseisva praktika õiguste omandamise kohta järgmistel tehnika eriteadlastel:

Perekonna- ja eesnimi kutse nimetusega	Iseseisva praktika omandamise aeg	Vastava seaduse (RT33/34—1923) §, mis alusel praktika võetud arvesse
Tegelik insener Allas, Eleonore	24. III. 32	§ 4
Tegelik insener Jürisson, Nikolai	3. VI. 32	§ 4
Dipl. insener-arhitekt Kesper, Adolf	3. VI. 32	§ 2
Diplom-insener Linde, Vadim	24. III. 32	§ 2
Tegelik insener Ottenson, August	24. III. 32	§ 4
Diplom-insener Raudith, Ernst	3. VI. 32	§ 2
Diplom-insener Pfaff, Harry	24. III. 32	§ 2
Dipl.-ins.-arhitekt Sacharias, Eugen	3. VI. 32	§ 2
Tegelik arhitekt Tšernov, Boris	3. VI. 32	§ 4

Varem registreeritud tehnika eriteadlaste nimestik on trükitud eribrošüürina ja on saadaval Hariduse- ja sotsiaalministeeriumis (tuba 26).

Tehnika eriteadlaste registreerimise komisjoni esimees,
Teaduse ja kunsti osakonna direktor G. Ney.

Muudatusi avalikkude kesk- ja kutsekoolide võrgus.

Vabariigi Valitsus on otsustanud muuta avalikkude kesk- ja kutsekoolide võrk arvates 1932 a. 1. augustist järgmiselt:

1. sulgeda Läänemaa õpetajate seminar ühes selle juures asuva algkooliga;
2. sulgeda Rakvere õpetajate seminar ühes selle juures asuva algkooliga;

3. sulgeda Tartu õpetajate seminar ühes selle juures asuva algkooliga;

4. avada Tallinna pedagoogiumi juures IV, V ja VI seminari klassid nende Läänemaa seminari õpilaste jaoks, kes tahavad oma õpingut seminaris lõpule viia;

5. avada Tartu pedagoogium;

6. avada Tartu pedagoogiumi juures IV, V ja VI seminari klassid nende endiste Tartu ja Rakvere seminaride õpilaste jaoks, kes tahavad oma õpingut seminaris lõpule viia;

7. muuta Türi linna aiamaajandusegümnn. majandusegümnaasium.

8. muuta Järvamaa Paide ühisgümnaasium 5-klassiliseks humanitaarharuga, kusjuures 1932/33 õppeaastal võimaldada V humanitaar- ja V majapidamise klassi ühendamisel lisatunde kuni 15. nädatunni piirides;

9. võtta avalikkude keskkoolide võrku Harjumaa Paldiski ühisreaalgümnaasiumi V klass;

10. võtta avalikkude keskkoolide võrku Pärnumaa Vändra majandusegümnaasium viie klassikomplektiga;

11. sulgeda Valga linna poeglaste gümnaasium ja Valga linna tütarlaste gümnaasium; nende sulgemise puhul avada Valgas uus kool — Valga ühisgümnaasium, humanitaar- ja reaalharuga, 10 klassiga, kusjuures endise Valga linna poeglaste gümnaasiumi humanitaarharu õpilastele ja endise Valga linna tütarlaste gümnaasiumi majapidamiseharu õpilastele õppimise lõpule viimiseks lubada töötada avatava gümnaasiumi juures 1932/33 õppeaastal 3 lisaklassil ja 1933/34 õppeaastal 1 lisaklassil;

12. muuta Viljandimaa Põltsamaa ühisgümnaasium 5-klassiliseks, humanitaarharuga;

13. võtta riigi kanda ka Väike-Maarja ühisgümnaasiumi kolme viimase klassi õpetajate palgad ja seega võtta avalikkude keskkoolide võrku Väike-Maarja ühishumanitaargümnaasiumi kõik 5 klassi;

14. arvata avalikkude keskkoolide võrgust välja Tallinna linna vene ühisgümnaasiumi I ja II paralleelklass, arvates 1. augustist 1932 a., ja aasta-aastalt järgmised reaalharu kuuluvad paralleelklassid ning samadeks tähtaegadeks lõpetada neile riigi toetussummade andmist; seega muuta Tallinna linna vene ühisgümnaasiumi tema lõpulikul väljakujunemisel 1. augustiks 1935 a. 5-klassiliseks ühishumanitaargümnaasiumiks;

15. sulgeda Tartu linna tütarlaste gümnaasiumi humanitaarharu esimene paralleelklass, milles õpetatakse ingliskeelt I võõrkee- lena, arvates 1. augustist 1932 a., ja aasta-aastalt sama haru järgmised paralleelklassid, mille tagajärjel jääksid töötama alates 1. augustist 1936 a. üks humanitaar- ja üks majapidamisharu, kokku 10 klassiga;

16. välja arvata keskkoolide võrgust Viljandi linna ühisgümnaas.;

17. Viljandi linna ühisgümnaasiumi sulgemise puhul muuta Viljandimaa poeglaste gümnaasium kümneklassiliseks, ühe humani-

taar- ja ühe reaalaruga. Neile endise linna ühisgümnaasiumi kommertsharu III ja IV klassi õpilastele, kes tahavad keskkooli lõpetada kommertsharu kavade järgi, avada Viljandimaa gümnaasiumi juures 1932/33 õ. a. IV ja V kl. ja 1933/34 õ. a. V kl.;

18. Viljandi linna ühisgümnaasiumi sulgemise puhul muuta Viljandi Eesti Hariduseseltsi tütarlaste eragümnaasium kümneklassiliseks, ühe humanitaar- ja ühe majapidamisharuga.

Teateid perekonnanimede ja asutiste nimetuste ning kohanimede õigekeelsuse alalt.

Kuna ameti- ja õppeasutistest tuleb ametlikus kirjavahetuses sageli tarvitada perekonnanimesid, asutiste ja organisatsioonide nimetusi kui ka kohanimesid, siis avaldatakse allpool ajakirjas „Eesti Keel“ 1926 — 1932 a. ilmunud Akadeemilise Emakeele Seltsi ja Eesti Kirjanduse Seltsi Keeletoimkonna otsuste ja vastavate kirjutiste loetelu nende nimede ja nimetuste kirjutamise kohta, et kergendada neis tähendatud reeglite leidmist ja hõlbustada nende reeglite tarvitamist järjekindluse ja täpsuse saavutamiseks ametlikus kirjavahetuses õigekeelsuse alal.

Nende otsuste ja kirjutiste loetelu on järgmine:

1. Teadaanne kohanimede õigekirjutuse asjus — Eesti Keel 1926 a., lhk. 93.
2. Vene sugunimede transkribeerimine eesti keeles — Eesti Keel 1926 a., lhk. 182.
3. Käänatagu eesti perekonnanimesid nagu vastavaid üldnimetusi — Eesti Keel 1926 a., lhk. 115.
4. Perekonnanimede käänamisest — Eesti Keel 1926 a., lhk. 105.
5. Eesti Kirjanduse Seltsi Keeletoimkonna otsused 20. XII 1926 — Eesti Keel 1926 a., lhk. 179.
6. Akadeemilise Emakeel Seltsi juhatuse keelelistest otsustest — Eesti Keel 1928 a., lhk. 30.
7. Perekonnanimede käänamise teooriast — Eesti Keel 1928 a., lhk. 141.
8. Asutiste, kirjandusliikude organite ja vaimuteoste mitmesõnaliste nimetuste suure ja väikese algustähe reegel — Eesti Keel 1929 a., lhk. 85.
9. Apostroofi tarvitamisest — Eesti Keel 1931 a., lhk. 101.
10. Võõra algupäraga perekonnanimede õigekeelsusest — Eesti Keel 1931 a., lhk. 108.
11. W ja V pärisnimedes — Eesti Keel 1931 a.
12. Selgitusi märkide tarvitamise kohta — Eesti Keel 1932 a., lhk. 81.
13. Eesti Kirjanduse Seltsi Keeletoimkonna otsuseid — Eesti Keel 1932 a., lhk. 85.
14. Akadeemilise Emakeele Seltsi juhatuse keelelistest otsustest — Eesti keel 1932 a., lhk. 92.

Vastutav toimetaja A. Kurvits.

Riigi trükikoja trükk.